

Hodnocení diplomové práce

Název: *Volný čas a jeho hodnocení v učení katolické církve*

Autor: *Jan Zabranský*

Autor předložil obsáhlou práci na téma, které není dosud v češtině zpracované. Proto vycházel především z německých pramenů. Použil přitom jak některé dnes již „klasické“ monografie (Bleistein), tak i články z odborných periodik. Cílem práce bylo popsat vývoj postoje židovsko-křesťanské tradice k volnému času a volnočasovým aktivitám. Autor se přitom zaměřil ve značné míře také na výroky magisteria katolické církve a jejich aplikaci na oblast volného času, turismu atd. V této souvislosti je třeba konstatovat, že volný čas bývá v církevních dokumentech zmiňován povětšinou jen v souvislosti s morálním hodnocením lidského jednání, což působí zúžení pohledu na tuto problematiku.

Předložená práce má logickou strukturu a je přehledně zpracována. Reflexe fenoménu *volný čas* se objevuje v teologické literatuře převážně ve dvou souvislostech – v souvislosti s hodnocením práce a s hodnocením slavení (příkaz svěcení svátečního dne). Teprve v posledních desetiletích vystupuje na povrch pozitivní význam volného času pro rozvoj osobnosti. Proto autor, inspirován Opaschowským, v prvních čtyřech kapitolách vychází z reflexí Maxe Webera o protestantské etice. Další dvě kapitoly (1.5 a 1.6) jsou pokusem o zařazení volného času do kontextu křesťanského života, jak to chápal německý pastorační teolog Roman Bleistein. Druhá, stručnější část práce, vychází z chápání volného času z hlediska příkazu o „šabat“.

Po formální stránce je práce zpracována pečlivě. Je napsána vytríbeným jazykem. Je třeba ocenit, jak se autor vypořádal s prací s cizojazyčnými prameny. Citace jsou provedeny většinou správně, s výjimkou citace církevních dokumentů. V některých případech najdeme drobné nepřesnosti (např. na str. 11, pozn. 1: není jasné, kdo je autorem stati, která je použita).

Práce obsahuje mnoho cenných informací, které se podařilo autorovi uspořádat do přehledné formy. Přesto někdy zachází do přílišných podrobností, které nemůže z hlediska svého oboru a dosavadní kvalifikace obsáhnout. To je také důvodem některých nepřesností a nevysvětlených míst v textu, které jsou spoluzaviněny i překladem (např. na str. 20 není jasné, kdo to byl Zinzendorf a jaké společenství v r. 1722 shromáždil, zda šlo o české bratry nebo o jinou skupinu).

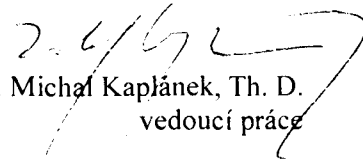
V textu narazíme na některé protiklady, o nichž by bylo možné při obhajobě diskutovat: např. text na str. 21 v souvislosti s volným časem na začátku 20. století uvádí, že se studenti museli povinně účastnit nedělních bohoslužeb, a tím vzniká otázka: *Jestliže byla nedělní mše povinností, mohla být považována za volnočasovou aktivitu?* Dále je možné diskutovat o Opaschowského polemickém postoji k Habermasovu kompenzačnímu pojetí volného času. Diskusi při obhajobě by rozhodně zasloužila otázka rekreace a koníčků v kontextu volného času (srov. s. 36-38).

Některé pasáže by vyžadovaly hlubší analýzu, což ovšem přesahuje možnosti diplomové práce. Některé biblické odkazy v oddíle 1.3 měly být reflektovány také z hlediska exegeze. Za přínosný a originální považuji pokus o srovnání humanistického chápání židovského šabat dle Fromma s požadavky pedagogiky volného času dle Opaschowského (s. 69 n).

Autor se při studiu pramenů poctivě vyrovnal s dosavadní reflexí týkající se tématu *volný čas*, a to i z hlediska teologického. Přesto se místy objevují prvky, které prozrazují, že autor v teologickém kontextu není tak „doma“, jak se na první pohled zdá (např. náznak dualismu na str. 39 dole, občasné zevšeobecňování pojmu „protestantismus“ a příliš zjednodušená aplikace Weberovy teorie).

Celkově hodnotím práci jako výrazně nadprůměrnou a doporučuji ji k obhajobě.

České Budějovice, 30. května 2006

Mgr. Michal Kaplánek, Th. D.
vedoucí práce